

Účinky konkurzu (ODK/ODS) vo vzťahu k exekučným konaniam

stará exekúcia – konanie začaté pred 1. aprílom 2017 podaním návrhu u súdneho exekútora a vedené podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom do 31. marca 2017,

nová exekúcia - konanie začaté po 1. apríli 2017 podaním návrhu na vykonanie exekúcie na súde a vedené podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení účinnom od 1. apríla 2017,

ODK – konkurz vedený podľa druhej hlavy štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ZKR),

ODS – splátkový kalendár podľa tretej hlavy štvrtej časti zákona č. 7/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ZKR).

1. Stará exekúcia a ODK

§ 167f ods. 1 - Na majetok podliehajúci konkurzu nemožno počas konkurzu začať ani viesť exekučné konanie alebo obdobné vykonávacie konanie.

§167h ods. 1 - Konkurzu podlieha majetok, ktorý patril dlžníkovi ku dňu vyhlásenia konkurzu. Konkurzu podlieha tiež výťažok získaný správou a speňažením takéhoto majetku.

Vyhlásením konkurzu (ODK) s účinkami, ktoré nastavujú deň nasledujúci po zverejnení uznesenia o vyhlásení konkurzu v OV (§199 ods. 9 ZKR) sa zo zákona kreuje konkurzná podstata dlžníka, z ktorej majú právo byť uspokojení do ODK prihlásení veritelia a táto konkurzná podstata má exekučnú imunitu pre individuálne vymáhanie nárokov veriteľmi (*erga omnes creditorum*). Veritelia, ktorí pred vyhlásením konkurzu (ODK) boli oprávnenými v exekučnom konaní sa majú právo prihlásiť do konkurzu.

ZKR rozlišuje tri kategórie veriteľov

- a) veritelia starého dlhu dlžníka uspokojiteľného v konkurze (§166a ZKR) – veritelia, ktorým vznikla resp. vznikne pohľadávka voči dlžníkovi, ktorá má súvis s obdobím pred vyhlásením konkurzu (presnejšie pred tzv. rozhodujúcim dňom)
- b) veritelia na dlhu dlžníka, ktorý je dlžníkovi automaticky odpustený (§166b ZKR)
- c) veritelia na dlhu dlžníka, ktorý je nedotknutý (§ 166c ZKR) – výživné pre deti, pracovnoprávne nároky voči dlžníkovi, pohľadávka zo zodpovednosti za škodu spôsobenú na zdraví alebo spôsobenú úmyselným konaním dlžníka,...

§ 167f ods. 2 - Ak bol vyhlásený konkurz, ide o dôvod, aby sa bez zbytočného odkladu rozhodlo o zastavení konania, v ktorom sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze alebo sa považuje za nevymáhateľnú. Výťažok exekúcie, ktorý ešte nebol vydaný oprávnenému, exekútor po odpočítaní odmeny a svojich trov, vydá oprávnenému.

Súdny exekútor po tom, čo zistí, že na majetok povinného bol vyhlásený konkurz (ODK) a dlžník bol oddlžený (§166e ods. 1 a ZKR) a vymáha pohľadávku oprávneného (veriteľa), ktorý je starým dlhom dlžníka, ktorý je uspokojiteľný len v konkurze (§166a ZKR) alebo je dlžníkovi automaticky odpustený (§166b ZKR), predloží vec exekučnému súdu na zastavenie exekúcie (§57 ods. 4 EP v znení účinnom do 31.3.2017). Exekučný súd zastaví exekúciu podľa § 167f ods. 2 ZKR. Prípadné zrušenie konkurzu z dôvodu nedostatku majetku nemá vplyv na povinnosť súdu zastaviť exekúciu. Výnimkou je len prípad podľa § 167f ods. 5 ZKR a teda situácia, kedy by sa zistilo, že tu neboli predpoklady na vedenie konkurzu (t.j. že konkurz nemal byť ani vyhlásený). Podmienka dostatku majetku dlžníka však od 1.3.2017 nepatrí medzi predpoklady vyhlásenia (vedenia) konkurzu a teda tá okolnosť, že konkurz bude zrušený pre nedostatok majetku nemá vplyv na povinnosť súdu zastaviť exekúciu. Okrem toho je tu 166e ods. 2 ZKR, podľa ktorého sa dotknuté pohľadávky stali nevymáhateľné.

Ak súdny exekútor vymáha pohľadávku oprávneného (veriteľa), ktorý je starým dlhom dlžníka, ktorý je uspokojiteľný len v konkurze (§166a ZKR) alebo je dlžníkovi automaticky odpustený (§166b ZKR), nemal by čakať na zastavenie exekúcie súdom na to, aby zrušil „blokácie“ majetku povinného, či zriadené exekučné záložné práva (§167f ods. 4 ZKR). Nové blokácie v prípade takýchto pohľadávok súdny exekútor už neuskutočňuje, keďže dlžník je oddlžený a „nový majetok dlžníka“ by hypoteticky mohol byť postihovaný len v prípade ak mu vznikne „nový dlh“ alebo ak ide o nedotknutý dlh (§166c ZKR).

Zoznam vyhlásených konkurzov je prístupný v Obchodnom vestníku (OV), ale napr. aj na stránke Registra úpadcov, ktorá umožňuje zostavenie prehľadov o vyhlásených konkurzoch, či vyhládavanie za posledný deň, či týždeň.

<https://ru.justice.sk/ru-verejnost-web/pages/searchKonanie.xhtml?query=>

Ak sa vymáha pohľadávka, ktorá je nedotknutým dlhom dlžníka (§166c), súdny exekútor obmedzí exekúciu tak, aby nepostihovala konkurznú podstatu. Keďže konkurzu nepodliehajú príjmy dlžníka, ktoré dosiahol po konkurze (napr. mzda, dôchodok), veriteľ nedotknutého dlhu má právo sa jednak prihlásiť do konkurzu a jednak pokračovať v exekúcii postihovaním „nového majetku“ dlžníka t.j. takého, ktorý nadobudol po vyhlásení konkurzu (ODK).

Ak sa pred vyhlásením konkurzu „zablokoval“ majetok dlžníka (napr. dôchodok), ale poddlžník ešte nevyplatil súdnemu exekútorovi reálne prostriedky, tieto prostriedky patria do konkurznej podstaty dlžníka. Výnimka v druhej vete § 167f ods. 2 ZKR sa vzťahuje na prípady, ak už súdny exekútor disponuje s peňažnými prostriedkami od poddlžníka, avšak ešte ich nevydal oprávnenému.

2. Stará exekúcia a ODS

Ak ide o splátkový kalendár dlžníka, tak podľa § 168b ods. 1 ZKR, ak súd rozhodne o poskytnutí ochrany pred veriteľmi má to za následok odklad exekúcií (stand still), v ktorých sa vymáha pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená len splátkovým kalendárom (argumentom *minore ad maius* by sa malo dovodiť, že odklad sa vzťahuje aj na starý dlh dlžníka podľa § 166b ods. 1 ZKR). Pre odklad platia primerane pravidlá odkladu podľa § 56 EP v znení účinnom do 31.3.2017. Súdny exekútor na poskytnutie ochrany pred veriteľmi prihladne sám na základe zverejneného rozhodnutia súdu o poskytnutí ochrany pred veriteľmi.

Ak súd následne rozhodne o určení splátkového kalendára (§ 168e ods. 1 ZKR), tak určenie splátkového kalendára má obdobné dôsledky ako vyhlásenie konkurzu (ODK) popísané v predchádzajúcej časti. Určenie splátkového kalendára je dôvodom, aby sa bez zbytočného odkladu v exekučnom konaní rozhodlo o zastavení exekúcie, ak ide o starý dlh dlžníka podľa §166a ZKR alebo §166b ZKR. Starý dlh podľa § 166a ZKR bude dlžník splácať sám podľa kvóty určenej súdom v termínoch podľa § 168f ZKR a starý dlh podľa § 166b je dlžníkovi automaticky odpustený, na čo sa prihladne z úradnej povinnosti (§166e ods. 4 ZKR).

Pokiaľ sa v exekúcii vymáha nedotknutá pohľadávka (§ 166c ZKR), tak takáto exekúcia sa v dôsledku poskytnutia ochrany pred veriteľmi neodkladá a ani pri určení splátkového kalendára nezastavuje. Špecifické je len pravidlo uvedené v § 168b ods. 2 pre (inak nedotknutú) pohľadávku podľa §166c ods. 1 písm. c), ak ide o dražbu obydlia dlžníka navrhnutú zabezpečeným veriteľom - dlžník má možnosť žiadať 1x dražobníka o odklad dražby svojho obydlia na maximálne 6 mesiacov.

3. Nová exekúcia a ODK

Ak ide o novú exekúciu, účinky vyhlásenia konkurzu sa uplatnia obdobne s tým, že súdny exekútor sám po tom, čo zistí, že na majetok dlžníka bol vyhlásený konkurz a ide o starý dlh dlžníka podľa § 166a ZKR alebo 166b ZKR vydá podľa § 61n ods. 1 písm. g) EP v znení účinnom od 1.4.2017 upovedomenie o zastavení exekúcie.

Ak ide o novú exekúciu v ktorej sa vymáha nedotknutá pohľadávka (§ 166c ZKR), tak exekúciu obmedzí na majetok, ktorý konkurzu nepodlieha (napr. mzda dosiahnutá po vyhlásení konkurzu).

4. Nová exekúcia a ODS

Ak ide o novú exekúciu, účinky poskytnutia ochrany pred veriteľmi, či určenia splátkového kalendára sa uplatnia obdobne. Súdny exekútor pri poskytnutí ochrany pred veriteľmi vydá podľa § 61h ods. 1 písm. g) EP upovedomenie o odklade exekúcie a pri určení splátkového kalendára podľa § 61n ods. 1 písm. g) EP upovedomenie o zastavení exekúcie.

Zhrnutie

ODK - Účelom oddĺženia konkurzom je poskytnúť dlžníkom - fyzickým osobám tzv. fresh start. Ak má dlžník „seniorných veriteľov“ t.j. veriteľov na tom, čo možno označiť ako jeho

starý dlh, tak títo majú právo byť uspokojení v zásade na výťažku zo speňazenia majetku, ktorý dlžník má ku dňu vyhlásenia konkurzu. Výnimkou sú len seniorní veritelia tzv. nedotknutých pohľadávok, ktorí môžu byť uspokojení aj na majetku, ktorý dlžník má ku dňu vyhlásenia konkurzu (ak sa prihlásia do konkurzu), ale aj na majetku, ktorý dlžník nadobudne po vyhlásení konkurzu.

Marec 2018

JUDr. Martin Maliar